Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
ATHANASIA RANTOSE
přednesené dne 1. února 2024[1]

Věc C-70/23 P

Westfälische Drahtindustrie GmbH,
Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG,
Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG
proti

Evropské komisi

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Trh s předpínací ocelí – Věc COMP/38344 – Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP – Rozsudek, kterým se rozhodnutí částečně zrušuje a stanoví se pokuta, jejíž výše je totožná s výší původně uložené pokuty – Rozhodnutí Komise týkající se neuhrazené části pokuty – Datum splatnosti pokuty, jejíž výše byla stanovena unijním soudem v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci“

I. Úvod

1. Svým kasačním opravným prostředkem se společnosti Westfälische Drahtindustrie GmbH (dále jen „WDI“), Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG (dále jen „WDV“) a Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG (dále jen „Pampus“ a společně „navrhovatelky“) domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 23. listopadu 2022, Westfälische Drahtindustrie a další v. Komise (T-275/20, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2022:723), jímž tento soud zamítl jejich žalobu, kterou se domáhaly zaprvé toho, aby byl na základě článku 263 SFEU zrušen dopis Evropské komise ze dne 2. března 2020, jímž byly Komisí vyzvány, aby jí zaplatily částku 12 236 931,69 eura, jež dle názoru Komise odpovídá neuhrazené části pokuty, která jim byla uložena dne 30. září 2010, zadruhé toho, aby bylo určeno, že pokuta byla v plné výši zaplacena dne 17. října 2019, a to prostřednictvím úhrady částky 18 149 636,24 eura, a zatřetí toho, aby byla Komisi uložena povinnost zaplatit společnosti WDI částku 1 633 085,17 eura s úroky od posledně uvedeného data, a to z titulu bezdůvodného obohacení, a podpůrně, aby byla na základě článku 268 SFEU Komisi uložena povinnost zaplatit jim částku 12 236 931,69 eura, kterou Komise požaduje od společnosti WDI, a částku odpovídající přeplatku, který obdržel tento orgán, ve výši 1 633 085,17 eura s úroky od 17. října 2019 do okamžiku vrácení dlužné částky v plné výši.

[1] – Původní jazyk: francouzština.

2. Původem tohoto sporu je rozsudek ze dne 15. července 2015, Westfälische Drahtindustrie a další v. Komise (T-393/10, dále jen „rozsudek ze dne 15. července 2015“, EU:T:2015:515), kterým Tribunál částečně zrušil mimo jiné rozhodnutí Komise, kterým bylo konstatováno porušení článku 101 SFEU v rozsahu, v němž byla navrhovatelkám uložena pokuta, z důvodu, že se Komise dopustila pochybení při posouzení jejich schopnosti pokutu zaplatit, a dále v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci uložil navrhovatelkám zaplatit pokutu ve stejné výši, jaká jim byla uložena v tomto rozhodnutí. Po vyhlášení tohoto rozsudku se objevily rozdílné názory stran toho, od kterého data měly začít nabíhat úroky z této pokuty. Navrhovatelky se totiž domnívaly, že úroky měly začít nabíhat ode dne vyhlášení rozsudku ze dne 15. července 2015, kterým Tribunál zrušil *ex tunc* pokutu, kterou uložila Komise, a stanovil novou odlišnou pokutu, zatímco podle Komise byly tyto úroky splatné od data stanoveného v uvedeném rozhodnutí Komise, tedy téměř 5 let před vyhlášením tohoto rozsudku.

3. V souladu se žádostí Soudního dvora se toto stanovisko zaměří na analýzu prvního důvodu kasačního opravného prostředku, který se v podstatě týká otázky, zda v takovém případě, jako je projednávaný případ – kdy Tribunál nejprve zrušil rozhodnutí Komise v rozsahu, v němž stanovilo výši uložené pokuty, a poté při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, stanovil částku této pokuty ve stejné výši – vede výkon této pravomoci Tribunálem k uložení pokuty, která musí být kvalifikována jako nová a právně odlišná od pokuty uložené Komisí, takže se stane splatnou ke dni vyhlášení rozsudku Tribunálu, kterým se stanoví výše pokuty.

4. Projednávaná věc tedy poskytuje Soudnímu dvoru příležitost objasnit právní povahu výkonu pravomoci unijního soudu k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci podle článku 31 nařízení (ES) č. 1/2003[2] a dále upřesnit právní důsledky, které vyplývají ze zrušení nebo ze změny výše pokuty uložené Komisí na základě čl. 23 odst. 2 tohoto nařízení, pokud unijní soud vykonává takovou pravomoc, zejména co se týče určení počátku splatnosti této pokuty a vedle toho dlužných úroků z prodlení.

II. Právní rámec

5. Článek 23 nařízení č. 1/2003, nadepsaný „Pokuty“, v odstavcích 2 a 3 stanoví:

„2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

a) se dopouštějí jednání v rozporu s články [101] nebo [102 SFEU] […]

[…]

3. Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.“

6. Článek 31 tohoto nařízení, nadepsaný „Přezkoumání Soudním dvorem“, stanoví:

„Soudní dvůr má neomezenou příslušnost přezkoumávat rozhodnutí, kterými Komise stanovila pokutu nebo penále. Může uloženou pokutu nebo penále zrušit, snížit nebo zvýšit.“

[2] – Nařízení Rady ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

7. Bod 35 pokynů pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1/2003 [3], nadepsaný „Schopnost zaplatit pokutu“, stanoví:

„Za výjimečných okolností může Komise na žádost přihlédnout k neschopnosti podniku, který se nachází ve zvláštní hospodářsko-společenské situaci, zaplatit pokutu. Ke snížení pokuty z tohoto důvodu nebude Komisi stačit pouhé zjištění, že se daný podnik nachází v nepříznivé nebo ztrátové finanční situaci. Snížení bude povoleno pouze na základě objektivních důkazů prokazujících, že uložení pokuty podle podmínek stanovených v těchto pokynech by nezvratně ohrozilo ekonomickou životaschopnost dotyčného podniku a vedlo by ke ztrátě veškeré hodnoty jeho majetku.“

III. Skutečnosti předcházející sporu

8. Skutečnosti předcházející sporu, jakož i obsah sporného rozhodnutí jsou popsány v bodech 2 až 26 napadeného rozsudku. Pro účely tohoto kasačního opravného prostředku je lze shrnout následovně.

A. Správní řízení

9. Rozhodnutím C(2010) 4387 final ze dne 30. června 2010 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/38.344 – Předpínací ocel) (dále jen „rozhodnutí PPO“) uložila Komise několika podnikům, mezi nimi navrhovatelkám – dodavatelek předpínací oceli, sankce za jejich účast na kartelové dohodě na trhu s předpínací ocelí. Společnosti WDI uložila Komise pokutu ve výši 56 050 000 eur. Společnosti WDV a Pampus měly pokutu uhradit společně a nerozdílně – společnost WDV do výše 45 600 000 eur a společnost Pampus do výše 15 485 000 eur. Tato sankce byla uložena v čl. 2 prvním pododstavci bodě 8 rozhodnutí PPO.

10. V průběhu správního řízení navrhovatelky požádaly o výjimečné snížení pokuty z důvodu neschopnosti pokutu zaplatit, a to na základě bodu 35 pokynů z roku 2006.

11. V rozhodnutí PPO Komise této žádosti nevyhověla.

12. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 14. září 2010 podaly navrhovatelky žalobu znějící na zrušení a změnu rozhodnutí PPO. Věc byla zapsána do rejstříku pod číslem T-393/10.

13. Rozhodnutím C(2010) 6676 final ze dne 30. září 2010 (dále jen „rozhodnutí ze dne 30. září 2010“) Komise opravila některé chyby ve výpočtu pokut [4] a změnila rozhodnutí PPO, zejména jeho čl. 2 první pododstavec bod 8, čímž snížila výši pokut uložených některým podnikům (společně dále jen „sporné rozhodnutí“) [5]. Společnosti WDI tak byla uložena pokuta ve výši 46 550 000 eur. Společnosti WDV a Pampus měly pokutu uhradit společně a nerozdílně – společnost WDV do výše 38 855 000 eur a společnost Pampus do výše 15 485 000 eur.

[3] – Úř. věst. 2006, C 210, s. 2, dále jen „pokyny z roku 2006“.

[4] – Viz bod 7 shrnutí rozhodnutí PPO, které je dostupné na adrese: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52011XC1119(01).

[5] – Konsolidovaná verze rozhodnutí Komise [C(2010) 4387 final] (k dispozici pouze v anglickém jazyce) je dostupná na následující adrese: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/38344/38344_5856_3.pdf.

14. V rozhodnutí ze dne 30. září 2010 bylo konstatováno, že pokuty uvedené v čl. 2 prvním pododstavci bodě 8 sporného rozhodnutí musí být zaplaceny ve lhůtě tří měsíců ode dne oznámení rozhodnutí ze dne 30. září 2010 a že po uplynutí této lhůty začnou automaticky nabíhat úroky ve výši sazby, kterou uplatňuje Evropská centrální banka (ECB) na své hlavní refinanční operace k prvnímu dni měsíce, v němž bylo přijato rozhodnutí ze dne 30. září 2010, a která je zvýšena o 3,5 procentního bodu. Rovněž bylo stanoveno, že pokud podá sankcionovaný podnik žalobu, může pokutu uhradit ke dni splatnosti složením bankovní záruky nebo předběžnou platbou pokuty v souladu s čl. 85a odst. 1 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 [6].

15. Dne 3. prosince 2010 předložily navrhovatelky kanceláři Tribunálu návrh na vydání předběžného opatření ve věci T-393/10, kterým se v podstatě domáhaly odkladu vykonatelnosti sporného rozhodnutí až do vyhlášení rozsudku, jímž bude rozhodnuto o hlavní žalobě.

16. Dopisem ze dne 14. února 2011 zamítl generální ředitel Generálního ředitelství (GŘ) Komise pro hospodářskou soutěž novou žádost navrhovatelek o snížení pokuty z důvodu jejich schopnosti pokutu zaplatit (dále jen „dopis ze dne 14. února 2011“).

17. Usnesením ze dne 13. dubna 2011, Westfälische Drahtindustrie a další v. Komise (T-393/10 R, dále jen „usnesení o předběžném opatření“, EU:T:2011:178), předseda Tribunálu návrhu navrhovatelek na vydání předběžného opatření částečně vyhověl tím, že nařídil odklad povinnosti, která jim byla uložena a podle níž měly ve prospěch Komise zřídit bankovní záruku za účelem zamezení okamžitému vymáhání pokut, a to pod podmínkou, že navrhovatelky tomuto orgánu do 30. června 2011 předběžně zaplatí částku 2 000 000 eur a od 15. července 2011 budou vždy k 15. dni v měsíci hradit měsíční splátky ve výši 300 000 eur, a to až do dalšího rozhodnutí, nejpozději však do vyhlášení rozsudku v hlavní věci.

18. Rozsudkem ze dne 15. července 2015 rozhodl Tribunál, že Komise nepochybila, když ve sporném rozhodnutí ve vztahu k navrhovatelkám konstatovala porušení článku 101 SFEU. Tribunál však sporné rozhodnutí zrušil v rozsahu, v němž ukládalo navrhovatelkám pokutu, a zrušil také dopis ze dne 14. února 2011, a to z toho důvodu, že se Komise dopustila několika pochybení při posuzování schopnosti navrhovatelek zaplatit pokutu. Tribunál v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci uložil navrhovatelkám povinnost zaplatit pokutu ve stejné výši, jaká jim byla uložena ve sporném rozhodnutí, jak vyplývá z výroku rozsudku ze dne 15. července 2015 [7].

19. Společnost WDI předběžně zaplatila Komisi v souladu s usnesením o předběžném opatření v období od 29. června 2011 do 16. června 2015 celkem 16 400 000 eur.

[6] – Nařízení Komise ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. 2002, L 357, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 145).

[7] – Výrok rozsudku ze dne 15. července 2015 zní následovně:
„1) O projednávané žalobě není důvodné rozhodnout v rozsahu, v němž se týká snížení pokuty přiznaného [WDI] a [WDV] v rozhodnutí Komise […] ze dne 30. září 2010.
2) Článek 2 [první pododstavec] bod 8 [sporného] rozhodnutí se zrušuje.
3) Dopis […] ze dne 14. února 2011 se zrušuje.
4) [WDI], [WDV] a Pampus […] solidárně uhradí pokutu ve výši 15 485 000 eur.
5) [WDI] a [WDV] solidárně uhradí pokutu ve výši 23 370 000 eur.
6) [WDI] uhradí pokutu ve výši 7 695 000 eur.
7) Ve zbývající části se žaloba zamítá.
8) [WDI], [WDV] a Pampus […] ponesou polovinu vlastních nákladů řízení, včetně nákladů řízení o předběžném opatření. Komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí polovinu nákladů řízení [WDI], [WDV] a Pampus […], včetně nákladů souvisejících s řízením o předběžném opatření.“

20. Po vyhlášení rozsudku ze dne 15. července 2015 se právní zástupci navrhovatelek obrátili na GŘ Komise pro rozpočet, aby se smírně dohodli na harmonogramu splácení pokut stanovených v bodech 4 až 6 výroku uvedeného rozsudku. V té době se objevily rozdílné názory stran toho, od kterého data měly začít nabíhat úroky z těchto pokut. Navrhovatelky se domnívaly, že úroky měly začít nabíhat ode dne vyhlášení rozsudku ze dne 15. července 2015, zatímco podle GŘ pro rozpočet se měly úroky začít hradit ode dne vyplývajícího z čl. 2 druhého a třetího pododstavce sporného rozhodnutí, tedy v případě navrhovatelek ve lhůtě tří měsíců ode dne oznámení rozhodnutí ze dne 30. září 2010. Toto stanovisko bylo vyjádřeno v e-mailu ze dne 12. srpna 2015, kterým GŘ pro rozpočet odpovědělo na e-mail zástupce navrhovatelek ze dne 5. srpna 2015, a bylo zopakováno na schůzce Komise a společnosti WDI, která se konala dne 4. září 2015.

21. Navrhovatelky podaly proti rozsudku ze dne 15. července 2015 kasační opravný prostředek, v němž zpochybnily zejména to, že Tribunál při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci vzal v úvahu jejich schopnost zaplatit pokutu v roce 2015, a nikoli v roce 2010. Tento kasační opravný prostředek byl zamítnut usnesením ze dne 7. července 2016, Westfälische Drahtindustrie a Pampus Industriebeteiligungen v. Komise (C-523/15 P, dále jen „usnesení Soudního dvora“, EU:C:2016:541).

22. Po zamítnutí kasačního opravného prostředku navrhovatelky Tribunál požádaly, aby vyložil rozsudek ze dne 15. července 2015 v tom smyslu, že úroky z pokuty uložené v tomto rozsudku jsou splatné ode dne jeho vyhlášení. Podpůrně navrhovatelky navrhly, aby Tribunál zmíněný rozsudek opravil nebo doplnil v tom smyslu, že upřesní, od jakého data úroky začaly nabíhat.

23. Usnesením ze dne 17. května 2018, Westfälische Drahtindustrie a další v. Komise (T-393/10 INTP, EU:T:2018:293), prohlásil Tribunál, že tyto žádosti jsou nepřípustné. Pokud jde o žádost o výklad, Tribunál připomněl, že taková žádost je přípustná pouze tehdy, když se týká otázky řešené v rozsudku, který má být vyložen. Otázka, od kdy jsou splatné úroky z prodlení v případě odložení platby pokut uložených navrhovatelkám, ovšem v rozsudku ze dne 15. července 2015 řešena nebyla. Navrhovatelky se podle Tribunálu dotčenou žádostí návrhem domáhaly toho, aby bylo zaujato stanovisko k důsledkům rozsudku ze dne 15. července 2015 – takový požadavek ale nemůže být předmětem žádosti o výklad podané na základě čl. 168 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu. Pokud jde o další dvě žádosti, Tribunál konstatoval, že jsou opožděné.

24. Dne 16. října 2019 sdělila společnost WDI Komisi, že již zaplatila 31 700 000 eur a nyní hodlá uhradit zbývající část dlužné pokuty, jistinu a úroky, kterou odhadla na částku 18 149 636,24 eura. Pro účely tohoto výpočtu vzala společnost WDI v úvahu úroky splatné od 15. října 2015, a sice ode dne, kdy uplynuly tři měsíce od vyhlášení rozsudku ze dne 15. července 2015, a použila úrokovou sazbu ve výši 3,48 %.

25. Dne 17. října 2019 převedla společnost WDI tuto částku 18 149 636,24 eura na bankovní účet Komise, celkově tedy od 29. června 2011 zaplatila za účelem úhrady pokuty částku 49 849 636,24 eura.

26. V dopise ze dne 2. března 2020 (dále jen „napadený akt“) vyjádřila Komise nesouhlas s tím, jaký postoj zaujala společnost WDI v dopise ze dne 16. října 2019. Komise uvedla, že v souladu s kritérii stanovenými v rozsudku ze dne 14. července 1995, CB v. Komise (T-275/94, dále jen „rozsudek CB“, EU:T:1995:141), nezačaly úroky nabíhat od vyhlášení rozsudku ze dne 15. července 2015, ale od data stanoveného ve sporném rozhodnutí, tedy od 4. ledna 2011, a to ve výši 4,5 %. Komise proto společnost WDI vyzvala, aby jí zaplatila zbývající dlužnou částku ve výši 12 236 931,69 eura, za den valuty přitom považovala 31. březen 2020.

B. Řízení před Tribunálem

27. Žalobou podanou kanceláři Tribunálu dne 11. května 2020 se navrhovatelky u Tribunálu domáhaly zaprvé zrušení napadeného rozhodnutí, zadruhé určení, že Komise měla započíst platby, které provedla společnost WDI v období od 29. června 2011 do 16. června 2015, spolu s úroky z této částky za toto období, tedy celkem částku 17 820 610 eur, do pokuty, o níž Tribunál rozhodl v rámci své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci v rozsudku ze dne 15. července 2015, s účinností k tomuto datu, a že tato pokuta již tedy byla plně uhrazena platbou ve výši 18 149 636,24 eura, kterou provedla společnost WDI dne 17. října 2019, a zatřetí aby Komisi uložil, aby společnosti WDI zaplatila částku 1 633 085,17 eura spolu s úroky od 17. října 2019 do okamžiku úhrady dlužné částky v plné výši, a to z titulu bezdůvodného obohacení. Podpůrně navrhovatelky navrhly, aby Tribunál uložil Evropské unii zastoupené Komisí, aby jim vyplatila náhradu škody ve výši rovnající se částce požadované v napadeném aktu, konkrétně 12 236 931,69 eura, a dále aby zaplatila společnosti WDI částku odpovídající přeplatku, který obdržel tento orgán dne 17. října 2019, ve výši 1 633 085,17 eura s úroky od uvedeného data do okamžiku vrácení dlužné částky v plné výši.

28. V napadeném rozsudku se Tribunál nejprve zabýval čtvrtým žalobním důvodem, který se týkal návrhu na náhradu škody založeného na protiprávnosti jednání Komise z důvodu, že Komise údajně řádně nevykonala rozsudek ze dne 15. července 2015, čímž porušila povinnosti, které pro ni vyplývaly z čl. 266 prvního pododstavce SFEU [8]. Na podporu tohoto návrhu na náhradu škody navrhovatelky uplatnily v podstatě čtyři žalobní důvody. V tomto ohledu měl Tribunál za to, že všechna vytýkaná porušení vycházejí z předpokladu, že pokuta uložená ve sporném rozhodnutí nebyla rozsudkem ze dne 15. července 2015 „ponechána v platnosti“ nebo „potvrzena“, ale byla zrušena *ex tunc* a nahrazena novou pokutou, kterou navrhovatelky nazývají „soudní pokutou“, splatnou až ode dne vyhlášení uvedeného rozsudku [9].

29. Poté, co Tribunál prohlásil návrh na náhradu škody za přípustný [10], nejprve konstatoval, že vzhledem k tomu, že otázka, kdy ve vztahu k pokutě začaly nabíhat úroky z prodlení, nebyla mezi účastnicemi řízení během soudního řízení nikterak řešena a Tribunál se jí v rozsudku ze dne 15. července 2015 výslovně nezabýval, a to ani v odůvodnění tohoto rozsudku, ani v jeho výroku [11], bylo třeba zjistit, zda lze ze zmíněného rozsudku vyvodit, že pokuta stanovená Tribunálem se z právního hlediska lišila od pokuty uložené Komisí ve sporném rozhodnutí [12]. V tomto ohledu Tribunál v souladu s judikaturou vyplývající z jeho rozsudku ve věci CB konstatoval, že ze znění článku 31 nařízení č. 1/2003 vyplývá, že pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci přiznaná unijnímu soudu v oblasti hospodářské soutěže se vztahuje pouze na pokutu původně uloženou ze strany Komise a že pokuta stanovená unijním soudem tedy nepředstavuje novou pokutu, která by se z právního hlediska lišila od pokuty uložené Komisí [13]. Nahrazuje-li unijní soud posouzení Komise vlastním posouzením a sníží-li pokutu v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, v rámci rozhodnutí Komise nahrazuje částku původně stanovenou v tomto rozhodnutí částkou, která vyplývá z jeho vlastního posouzení a má se tedy za to, že rozhodnutí Komise bylo vzhledem k nahrazujícímu účinku rozsudku unijního soudu vždy rozhodnutím, které vyplývá z posouzení unijního soudu [14].

[8] – Napadený rozsudek, body 67 až 131.

[9] – Napadený rozsudek, bod 75.

[10] – Napadený rozsudek, bod 64.

[11] – Napadený rozsudek, bod 96.

[12] – Napadený rozsudek, body 96 a 97.

[13] – Napadený rozsudek, bod 98, který „v tomto smyslu“ odkazuje na rozsudek CB, body 58 a 60.

[14] – Napadený rozsudek, bod 99, který „v tomto smyslu“ odkazuje na rozsudek CB, body 60 až 65 a 85 až 87.

30. Tribunál dále s odkazem na usnesení Soudního dvora připomněl, že v projednávaném případě Soudní dvůr rozhodl, že ačkoli výkon přezkumu legality sporného rozhodnutí Tribunálem vedl ke zrušení tohoto rozhodnutí, jakož i pokuty, již navrhovatelkám uložila Komise, tato okolnost vůbec neznamená, že Tribunál byl z tohoto důvodu zbaven své pravomoci vykonat soudní přezkum v plné jurisdikci, a dále že okolnost, že Tribunál nakonec v daném případě považoval za vhodné ponechat stejnou výši pokuty, jako je výše určená ve sporném rozhodnutí, nemá dopad na řádnost výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci [15]. Tribunál z toho vyvodil, že Komise mohla mít za to, že pokuta jím stanovená není novou pokutou, a je proto splatná od data stanoveného ve sporném rozhodnutí [16].

31. Podle Tribunálu nemůže být toto posouzení zpochybněno argumenty navrhovatelek vycházejícími zejména ze skutečnosti, že Tribunál zrušil původně uloženou pokutu před tím, než stanovil novou částku na základě skutečností, které nastaly po přijetí sporného rozhodnutí [17], a že předseda Tribunálu svým usnesením o předběžném opatření nařídil odklad povinnosti zřídit bankovní záruku. V posledně uvedeném ohledu Tribunál poznamenal, že přijetí usnesení o předběžném opatření nemělo za následek odklad splatnosti pohledávky, z níž v průběhu soudního řízení i nadále nabíhaly úroky z prodlení [18].

32. Kromě toho Tribunál zdůraznil, že potvrdí-li unijní soud v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci část výše či celou výši pokuty, povinnost hradit úroky z prodlení *ab initio* není sankcí, která by doplňovala pokutu původně uloženou Komisí. Skutečnost, že při přezkumu pokuty ze strany unijního soudu nedochází ke změně její právní povahy, i zásada, že žaloby nejsou nadány odkladným účinkem, totiž brání tomu, aby Komise zprostila podnik, který tuto pokutu nezaplatil okamžitě a jehož žalobě bylo částečně vyhověno, povinnosti uhradit úroky z pokuty stanovené unijním soudem, a to ode dne splatnosti pokuty uložené Komisí [19].

33. S ohledem na tyto úvahy Tribunál dospěl k závěru, že nedošlo k dostatečně závažnému porušení povinností Komise podle čl. 266 prvního pododstavce SFEU, a zamítl návrh navrhovatelek na náhradu škody. Vzhledem k tomu, že ostatní body návrhových žádání předložené navrhovatelkami byly v podstatě rovněž založeny na předpokladu, že Komise toto ustanovení porušila, Tribunál žalobu v plném rozsahu zamítl [20].

15 – Napadený rozsudek, bod 101, který odkazuje na usnesení Soudního dvora, body 38 a 40.

16 – Napadený rozsudek, bod 102.

17 – Napadený rozsudek, bod 116.

18 – Napadený rozsudek, bod 124.

19 – Napadený rozsudek, bod 127, který „v tomto smyslu“ odkazuje na rozsudek CB, body 86 a 87.

20 – Napadený rozsudek, body 135 a 141.

IV. Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastníků řízení

34. Svým kasačním opravným prostředkem se navrhovatelky domáhají, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek, a v podstatě opakují svá návrhová žádání předložená v prvním stupni [21]. Komise navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek zamítl a uložil navrhovatelkám náhradu nákladů řízení.

V. Analýza

35. Na podporu svého kasačního opravného prostředku navrhovatelky uplatňují tři důvody vycházející zaprvé z nesprávného právního posouzení, jenž spočívá v nerespektování rozsudku ze dne 15. července 2015, jakož i z nesprávného a rozporuplného odůvodnění napadeného rozsudku, zadruhé z porušení článku 266 SFEU z důvodu nedodržení právního pravidla vyplývajícího z kombinace kasačního účinku a substituční právní povahy a zatřetí z porušení práva na spravedlivý proces. V souladu se žádostí Soudního dvora se toto stanovisko zaměří na analýzu prvního důvodu kasačního opravného prostředku.

36. Z popisu skutečností předcházejících sporu vyplývá, že podobně jako žaloba v prvním stupni před Tribunálem se projednávaný kasační opravný prostředek před Soudním dvorem, a zejména první důvod, v podstatě soustředí na otázku, zda výkon pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci Tribunálem v rámci rozsudku ze dne 15. července 2015 vedl k uložení pokuty, kterou je třeba kvalifikovat jako „novou“ a „právně odlišnou“ od pokuty uložené Komisí ve sporném rozhodnutí.

37. Konkrétně v rámci tohoto prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky v podstatě tvrdí, že Tribunál rozsudkem ze dne 15. července 2015 zrušil *ex tunc* pokutu uloženou Komisí, přičemž toto zrušení vedlo ke vzniku pohledávky v jejich prospěch odpovídající částce, kterou navrhovatelky předběžně zaplatily v rámci výkonu usnesení o předběžném opatření, navýšené o úroky, a dále stanovil novou odlišnou pokutu s účinností ode dne vyhlášení rozsudku ze dne 15. července 2015, kterou navrhovatelky označují jako „soudní pokutu“, v protikladu ke „zrušené pokutě“ uložené Komisí v roce 2010.

38. Vzhledem k tomu, že všechny jednotlivé výhrady uplatněné navrhovatelkami v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku vycházejí z předpokladu, že se Tribunál v podstatě dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že pokuta uložená Tribunálem v rozsudku ze dne 15. července 2015 nepředstavuje novou pokutu, která by byla právně odlišná od pokuty uložené Komisí ve sporném rozhodnutí, považuji za užitečné zaprvé formulovat úvodní poznámky k povaze pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, a zejména

[21] – Viz bod 27 tohoto stanoviska. Navrhovatelky se konkrétně domáhají toho, aby Soudní dvůr: – zrušil napadený akt – v důsledku toho určil, že Komise musí započíst platby, které společnost WDI zaplatila Komisi v období od 29. června 2011 do 16. června 2015 ve výši 16 400 000 eur, spolu s úroky v celkové výši 1 420 610 eur, tedy celkem částku 17 820 610 eur, do pokuty, o níž Tribunál rozhodl v rozsudku ze dne 15. července 2015, s účinností k tomuto datu, a že tato pokuta byla plně uhrazena platbou ze dne 17. října 2019 ve výši 18 149 636,24 eura; – uložil Komisi, aby společnosti WDI zaplatila částku 1 633 085,17 eura spolu s úroky od 17. října 2019 do okamžiku úhrady dlužné částky v plné výši; – podpůrně, zrušil napadený rozsudek a uložil Komisi, aby vyplatila (třem) navrhovatelkám náhradu škody ve výši rovnající se částce požadované v napadeném aktu, konkrétně 12 236 931,69 eura z titulu započtení proti pohledávce uplatňované Komisí dopisem ze dne 2. března 2020, a aby zaplatila společnosti WDI částku odpovídající přeplatku, který obdržel tento orgán dne 17. října 2019, ve výši 1 633 085,17 eura s úroky od uvedeného data do okamžiku vrácení dlužné částky v plné výši; – podpůrně ve vztahu k návrhům pod odrážkami 1 až 5 vrátil věc Tribunálu k dalšímu rozhodnutí; a v každém případě – uložil Komisi náhradu nákladů řízení v prvním stupni a v řízení o kasačním opravném prostředku.

k důsledkům jejího uplatnění (A), a následně zadruhé analyzovat úvahy Tribunálu v napadeném rozsudku a současně přezkoumat jednotlivé výhrady předložené navrhovatelkami v rámci prvního důvodu jejich kasačního opravného prostředku (B).

A. K pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci přiznané unijnímu soudu v oblasti použití pravidel hospodářské soutěže

39. Zaprvé je třeba zdůraznit, že systém soudního přezkumu rozhodnutí Komise přijatých v řízení podle článků 101 a 102 SFEU spočívá v přezkumu legality aktů orgánů stanoveném v článku 263 SFEU, který může být na základě článku 261 SFEU a článku 31 nařízení č. 1/2003 [22] a na základě návrhu navrhovatelů doplněn přezkumem Tribunálu v plné jurisdikci, pokud jde o sankce uložené Komisí v této oblasti [23]. Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci tedy může být vykonávána pouze pro doplnění v rámci přezkumu legality stanoveného v článku 263 SFEU a nepředstavuje samostatný procesní prostředek v rámci procesních prostředků uvedených v článku 256 SFEU [24].

40. V tomto ohledu uvádím, že rozsah přezkumu legality zahrnuje všechny prvky rozhodnutí Komise přijatých v řízení podle článků 101 a 102 SFEU, jejichž důkladný přezkum Tribunál provádí po právní i skutkové stránce ve světle důvodů vznesených navrhovateli a s ohledem na všechny skutečnosti předložené navrhovateli. Nicméně v rámci tohoto přezkumu každopádně nikdy unijní soudy nesmí nahradit odůvodnění autora napadeného aktu svým odůvodněním [25].

41. Naproti tomu při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci je unijní soud oprávněn k tomu, aby nad rámec přezkumu legality sankce nahradil posouzení Komise, tedy autora aktu, v němž tato částka byla původně stanovena, svým posouzením pro účely stanovení výše této sankce. Unijní soud tedy může napadený akt změnit, aniž jej zruší, s cílem zrušit, snížit nebo zvýšit uloženou pokutu, přičemž tuto pravomoc vykonává s přihlédnutím ke všem skutkovým okolnostem (přezkum *de novo*) [26].

42. Z toho vyplývá, že ačkoli tato pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci je na rozdíl od přezkumu legality striktně omezena na stanovení výše škody [27], unijní soud je oprávněn vykonávat svou pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci, pokud je mu předložena k posouzení otázka výše pokuty [28], přičemž výkon této pravomoci s sebou nese konečné přenesení pravomoci ukládat sankce na tento soud [29].

[22] – Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci v oblasti práva hospodářské soutěže byla unijnímu soudu původně přiznána článkem 17 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články 85 a 86 Smlouvy (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3). Pro úplný seznam nařízení přiznávajících Soudnímu dvoru Unie pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci, viz Lenaerts, K., Gutman, K., Nowak, J. T., EU *Procedural Law*, 2. vydání, Oxford, 2023, s. 633, konkrétně poznámka pod čarou 2.

[23] – Viz rozsudek ze dne 25. července 2018, Orange Polska v. Komise (C-123/16 P, dále jen „rozsudek Orange Polska“, EU:C:2018:590, bod 104 a citovaná judikatura), jakož i mé stanovisko ve věci Lietuvos geležinkeliai v. Komise (C-42/21 P, EU:C:2022:537, body 148 až 162).

[24] – Viz nicméně článek 36 Smlouvy o ESUO. Pro historický přehled týkající se článku 31 nařízení 1/2003 viz Muguet-Poullennec, G., Berghe, P., *Article 31 – Review by the Court of Justice – Commentary*, in *Regulation 1/2003 and EU Antitrust Enforcement – A Systematic Guide*, Wolters Kluwer, 2023, s. 679.

[25] – Viz rozsudek Orange Polska (bod 105 a citovaná judikatura).

[26] – Viz rozsudek Orange Polska (bod 106 a citovaná judikatura).

[27] – Viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise (C-603/13 P, EU:C:2016:38, body 75 až 77 a citovaná judikatura).

[28] – Viz usnesení Soudního dvora, bod 34.

[29] – Viz usnesení Soudního dvora, bod 34.

43. Z metodologického hlediska z toho vyplývá, že teprve poté, co unijní soud ukončil přezkum legality rozhodnutí, které mu bylo předloženo, ve světle žalobních důvodů, které mu byly předloženy, mu přísluší, pokud nezruší uvedené rozhodnutí v plném rozsahu, výkon soudního přezkumu v plné jurisdikci, aby vyvodil důsledky ze svého závěru ohledně legality tohoto rozhodnutí a dále na základě skutečností, které mu byly předloženy k přezkoumání, rozhodl, zda je s ohledem na všechny okolnosti případu třeba nahradit posouzení Komise svým posouzením, aby výše pokuty byla přiměřená [30].

44. Zadruhé připomínám, že za účelem splnění požadavků na soudní přezkum v plné jurisdikci ve smyslu článku 47 Listiny základních práv Evropské unie, pokud jde o pokutu, musí unijní soud při výkonu pravomocí stanovených v článcích 261 a 263 SFEU přezkoumat a přeformulovat všechny právní i skutkové výhrady směřující k prokázání toho, že částka pokuty neodpovídá závažnosti a době trvání protiprávního jednání [31]. Díky této pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci je soudní přezkum stanovený smlouvami v souladu s požadavky zásady účinné soudní ochrany obsažené v článku 47 Listiny základních práv [32]. Tento postup tedy předpokládá podle čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, že ve vztahu ke každému sankcionovanému podniku bude zohledněna závažnost dotčeného protiprávního jednání, jakož i doba jeho trvání, přičemž je třeba dodržet zejména zásadu uvést odůvodnění, zásady proporcionality, individualizace sankcí a rovného zacházení, aniž je Soudní dvůr vázán indikativními pravidly, které Komise stanovila ve svých pokynech, i když tyto pokyny mohou být návodem pro unijní soudy při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci [33].

45. Zatřetí je třeba zdůraznit, že výkon této pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci není rovnocenný přezkumu bez návrhu a řízení si zachovává spornou povahu. S výjimkou důvodů veřejného pořádku, které je soud povinen zkoumat i bez návrhu, jako je nedostatek odůvodnění sporného rozhodnutí [34], náleží v zásadě navrhovateli, aby vznesl důvody proti spornému rozhodnutí a na podporu těchto důvodů předložil důkazy [35]. Soudní dvůr přitom rozhodl, že neprovedení přezkumu celého napadeného rozhodnutí bez návrhu neporušuje zásadu účinné soudní ochrany. Tribunál k dodržení této zásady totiž nemusí, ač je povinen odpovědět na vznesené důvody kasačního opravného prostředku a přezkoumat právní i skutkový stav, nutně provádět bez návrhu nové úplné šetření skutečností ze spisu [36]. Unijní soud tedy může v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci rovněž konstatovat, že žádný z argumentů vznesených účastníky řízení neodůvodňuje, aby využil uvedené pravomoci ke snížení výše pokut [37].

46. Právě ve světle těchto obecných zjištění je třeba zkoumat první žalobní důvod navrhovatelek.

[30] – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. prosince 2015, Orange Polska v. Komise (T-486/11, EU:T:2015:1002, body 65 a 67, jakož i citovaná judikatura), a rozsudek ze dne 25. ledna 2023, GEA Group v. Komise (T-640/16 RENV, EU:T:2023:18, bod 263).

[31] – Viz rozsudky ze dne 26. srpna 2018, Infineon Technologies v. Komise (C-99/17 P, EU:C:2018:773, bod 195 a citovaná judikatura), a ze dne 16. července 2020, Nexans France a Nexans v. Komise (C-606/18 P, EU:C:2020:571, body 96 a 97 a citovaná judikatura).

[32] – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise (C-386/10 P, EU:C:211:815, body 66 a 67), a ze dne 6. listopadu 2012, Otis a další (C-199/11, EU:C:2012:684, bod 63).

[33] – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise (C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 90).

[34] – Rozsudek ze dne 18. března 2021, Pometon v. Komise (C-440/19 P, EU:C:2021:214, bod 138).

[35] – Rozsudek ze dne 26. ledna 2017, Duravit a další v. Komise (C-609/13 P, EU:C:2017:46, bod 32 a citovaná judikatura).

[36] – Rozsudek ze dne 26. ledna 2017, Duravit a další v. Komise (C-609/13 P, EU:C:2017:46, body 33 a 36 a citovaná judikatura).

[37] – Viz například rozsudek ze dne 29. září 2021, Tokin v. Komise (T-343/18, EU:T:2021:636, bod 181).

B. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

47. V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku – který se dělí na řadu částí, které se z velké části překrývají a které se týkají bodů 98, 99, 102, 105, 107, 111, 113, 115, 117, 118, 125 a 127 napadeného rozsudku – navrhovatelky Tribunálu v podstatě vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení tím, že nerespektoval svůj vlastní rozsudek ze dne 15. července 2015 a uvedl nesprávné a rozporuplné odůvodnění ve vztahu k tomuto rozsudku, které tak porušuje překážku věci rozsouzené.

48. Vzhledem k tomu, že celá argumentace navrhovatelek vychází z předpokladu, že Tribunál v rozsudku ze dne 15. července 2015 uložil novou pokutu, která je právně odlišná od pokuty uložené Komisí ve sporném rozhodnutí, mám za to, že v zájmu jasnosti a řádného výkonu spravedlnosti je třeba zkoumat, zda je tento předpoklad správný. Pokud tomu tak není, všechny části předložené navrhovatelkami v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku budou jako neopodstatněné zamítnuty, jelikož mezi rozsudkem ze dne 15. července 2015 a napadeným rozsudkem nebude existovat žádný rozpor.

1. K opodstatněnosti předpokladu, ze kterého vychází první důvod kasačního opravného prostředku

49. Domnívám se, že úvodem je třeba konstatovat, že Tribunál v bodech 96 a 97 napadeného rozsudku správně uvedl, že vzhledem k tomu, že otázka počátku běhu úroků z prodlení dlužných z částky pokuty nebyla v rozsudku ze dne 15. července 2015 výslovně řešena, je třeba určit, zda lze z odůvodnění tohoto rozsudku vyvodit, že pokuta stanovená Tribunálem byla právně odlišná od pokuty uložené Komisí ve sporném rozhodnutí [38].

50. V tomto ohledu podotýkám, že výchozím bodem pro analýzu případného rozporu mezi napadeným rozsudkem a rozsudkem ze dne 15. července 2015 musí být nutně obsah, a konkrétně odůvodnění a výrok rozsudku ze dne 15. července 2015, vykládané rovněž ve světle usnesení Soudního dvora. V tomto ohledu je shrnutí obsahu rozsudku ze dne 15. července 2015, které Tribunál podává v bodech 95 a 100 napadeného rozsudku a které slouží jako základ pro jeho analýzu, přesné a odpovídá výkladu Soudního dvora, jaký vyplývá z jeho usnesení [39].

51. Připomínám, že na podporu své žaloby proti spornému rozhodnutí, která vedla k vydání rozsudku ze dne 15. července 2015, totiž navrhovatelky vznesly devět žalobních důvodů, z nichž pouze šestý a devátý jsou relevantní pro účely projednávaného kasačního opravného prostředku. Na jedné straně šestý žalobní důvod vycházel mimo jiné z porušení zásady proporcionality, kterého se Komise dopustila tím, že ve sporném rozhodnutí nezohlednila neschopnost navrhovatelek zaplatit pokutu. Na druhé straně devátý žalobní důvod vycházel z nesprávného právního posouzení jejich schopnosti zaplatit pokutu uvedeného v dopise ze dne 14. února 2011, jehož zrušení se navrhovatelky rovněž domáhaly.

52. Rozsudkem ze dne 15. července 2015, kterým Tribunál vyhověl těmto dvěma žalobním důvodům, zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž ukládalo navrhovatelkám pokutu, jakož i dopis ze dne 14. února 2011 z důvodu, že se v něm Komise dopustila pochybení při posuzování jejich schopnosti zaplatit pokutu ve smyslu bodu 35 pokynů z roku 2006. Konkrétně v rámci přezkumu legality sporného rozhodnutí měl Tribunál v bodech 285 až 332 rozsudku ze dne

[38] – Napadený rozsudek, body 96 a 97.

[39] – Usnesení Soudního dvora, body 17, 35 a 36.

15. července 2015 za to, že se Komise se dopustila pochybení při posuzování schopnosti navrhovatelek zaplatit pokutu a že tato pochybení mohla způsobit neplatnost sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž navrhovatelkám ukládalo pokutu, jakož i neplatnost dopisu ze dne 14. února 2011, a dále odůvodnit vykonání pravomoci k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci Tribunálem [40].

53. Při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci měl Tribunál nicméně za to, že navrhovatelky nebyly oprávněny domáhat se toho, aby jim bylo přiznáno snížení pokuty z důvodu jejich neschopnosti zaplatit pokutu, a tudíž stanovil pokutu ve stejné výši, jako byla částka, která jim byla uložena ve sporném rozhodnutí. Konkrétně v bodech 333 až 358 rozsudku ze dne 15. července 2015 měl Tribunál, který sám použil pokyny z roku 2006, na základě informací předložených navrhovatelkami ohledně jejich finanční situace, jak se vyvinula po přijetí sporného rozhodnutí, za to, že navrhovatelky nejsou oprávněny tvrdit, že jim musí být přiznáno snížení pokuty z důvodu jejich neschopnosti pokutu zaplatit, a to z důvodů obdobných důvodům uvedeným v bodě 35 uvedených pokynů z roku 2006, a tudíž navrhovatelkám musí být uložena povinnost zaplatit pokutu ve stejné výši, jaká byla uložena ve sporném rozhodnutí [41].

54. V tomto ohledu považuji za důležité zdůraznit, že Tribunál vyhověl pouze těm žalobním důvodům směřujícím ke zrušení, které se týkají schopnosti navrhovatelek zaplatit pokutu, zatímco všechny žalobní důvody týkající se existence protiprávního jednání a výše pokuty uložené v důsledku tohoto jednání byly naproti tomu zamítnuty. Jinak řečeno, Tribunál na základě prvních čtyř žalobních důvodů, jejichž přezkum neodhalil žádné pochybení, které by mohlo způsobit protiprávnost napadeného rozhodnutí, neshledal žádný důvod považovat za nepřiměřenou částku pokut uložených navrhovatelkám, jak vyplývá z čl. 2 prvního pododstavce bodu 8 sporného rozhodnutí [42]. Též z tohoto důvodu stanovil Tribunál pokutu ve stejné výši, v jaké jí předtím uložila navrhovatelkám Komise ve sporném rozhodnutí. Kromě toho připomínám, že použití bodu 35 pokynů z roku 2006 je posledním prvkem posouzení při stanovení výše pokut ukládaných za porušení pravidel hospodářské soutěže [43].

55. Pokud jde o výrok rozsudku ze dne 15. července 2015, je pravda, že Tribunál v bodě 2 zrušil čl. 2 první pododstavec bod 8 sporného rozhodnutí, který navrhovatelkám ukládal pokutu, a dále stanovil výše pokuty, které odpovídaly částkám sporného rozhodnutí, a to v bodech 4 až 6 tohoto výroku. Přístup, podle kterého toto rozhodnutí svědčí o vůli Tribunálu stanovit novou pokutu, která je právně odlišná od pokuty stanovené Komisí, by však vedl k nadměrnému formalismu a byl by podle mého názoru v rozporu se základním pravidlem vycházejícím z ustálené judikatury, podle kterého musí být výrok rozsudku vykládán ve světle důvodů, které k němu vedly a které tvoří jeho nezbytnou oporu [44]. Kromě toho jsou četné příklady, ve kterých Tribunál zrušil výrok rozhodnutí Komise o pokutě a poté stanovil novou částku při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci [45]. Jak totiž poznamenává Komise, v některých případech, jako tomu bylo v rozsudku ze dne 15. července 2015, Tribunál nejprve zruší článek rozhodnutí Komise, kterým se stanoví pokuta, a poté ve výroku tohoto rozsudku pokutu znovu stanoví [46]. V jiných případech se Tribunál spokojí se změnou pokuty, aniž zruší dotčený článek rozhodnutí

[40] – Rozsudek ze dne 15. července 2015, bod 332.

[41] – Rozsudek ze dne 15. července 2015, body 357 a 358.

[42] – Rozsudek ze dne 15. července 2015, bod 334.

[43] – Rozsudek ze dne 15. července 2015, bod 297.

[44] – Viz rozsudek CB (bod 62 a citovaná judikatura).

[45] – Rozsudek ze dne 12. května 2016, Trioplast Industrier v. Komise (T-669/14, EU:T:2016:285, body 15 a 56 až 62, dále rozsudek „Trioplast“).

[46] – Viz například rozsudky ze dne 15. září 2005, DaimlerChrysler v. Komise (T-325/01, EU:T:2005:322), a ze dne 13. prosince 2018, Slovak Telekom v. Komise (T-851/14, EU:T:2018:929).

Komise[47]. I když je tato nesoudržnost v praxi Tribunálu nežádoucí a může z čistě formálního hlediska představovat zdroj nejasností, ve skutečnosti je tomu tak, že pokud se pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci v souladu s judikaturou vyplývající z rozsudku CB „vztahuje a omezuje na pokutu původně uloženou Komisí“[48], nemá v zásadě žádný dopad na úrovni právních důsledků[49].

56. S ohledem na výše uvedené mám za to, že předpoklad pro rozšířenou argumentaci navrhovatelek v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku, že Tribunál rozsudkem ze dne 15. července 2015 uložil novou pokutu, která je právně odlišná od pokuty uložené Komisí ve sporném rozhodnutí, nevyplývá z odůvodnění tohoto rozsudku a je zásadně nesprávný.

57. Tento závěr podle mého názoru stačí k tomu, aby byla celá argumentace navrhovatelek zamítnuta jako neopodstatněná, aniž je nutné provádět podrobnější přezkum jednotlivých výhrad obsažených v prvním důvodu kasačního opravného prostředku.

58. Pokud však Soudní dvůr považuje za nezbytné zabývat se podpůrně a v zájmu úplnosti jednotlivými argumenty předloženými navrhovatelkami, na základě následující analýzy navrhuji je odmítnout.

2. K jednotlivým částem prvního důvodu kasačního opravného prostředku

59. Zaprvé navrhovatelky tvrdí, že Tribunál v bodě 98 napadeného rozsudku učinil nesprávné zjištění, že „pokuta stanovená unijním soudem tedy nepředstavuje novou pokutu, která by se z právního hlediska lišila od pokuty uložené Komisí (v tomto smyslu viz [rozsudek CB], body 58 a 60)“. Toto zjištění je podle nich nesprávné, neboť neposkytuje odpověď na otázku, v čem spočívá reformační a nahrazující účinek rozsudku ze dne 15. července 2015 ve vztahu k pokutě zrušené sporným rozhodnutím.

60. Na podporu svého argumentu navrhovatelky tvrdí, že Tribunál nesprávně odkázal na body 58 a 60 rozsudku CB, jelikož tento se od rozsudku ze dne 15. července 2015 liší. Na rozdíl od rozsudku CB totiž Tribunál v rozsudku ze dne 15. července 2015 uložil povinnost zaplatit „soudní pokutu“ na základě „nových skutečností“ a dále nejprve zrušil pokutu uloženou v plném rozsahu, a to od počátku (snížení *ex tunc*) a poté stanovil „soudní pokutu“, a nerozhodl se tedy potvrdit nebo pouze (zpětně) zmírnit pokutu uloženou na základě původního rozhodnutí Komise.

61. Tyto argumenty podle mého názoru nemohou obstát.

62. Zaprvé, jak bylo uvedeno v bodech 52 až 56 tohoto stanoviska, unijní soud v rozsudku ze dne 15. července 2015 neuložil pokutu namísto pokuty uložené Komisí, což ostatně ani nemohl učinit, ale pouze „změnil“ pokutu původně stanovenou ve sporném rozhodnutí. Jinak řečeno, mezi pokutou uloženou Komisí ve sporném rozhodnutí a pokutou stanovenou v rozsudku ze dne 15. července 2015 v návaznosti na přezkum vykonávaný Tribunálem existuje z hlediska skutkového a právního totožnost.

[47] – Viz například rozsudky ze dne 10. března 1992, ICI v. Komise (T-13/89, EU:T:1992:35); ze dne 15. července 2015, Akzo Nobel a další v. Komise (T-47/10, EU:T:2015:506); ze dne 9. září 2015, Panasonic a MT Picture Display v. Komise (T-82/13, EU:T:2015:612); ze dne 18. listopadu 2020, Lietuvos geležinkeliai v. Komise (T-814/17, EU:T:2020:545).

[48] – Viz rozsudek CB, bod 58.

[49] – Viz například výrok rozsudku ze dne 14. března 2013, Fresh Del Monte Produce v. Komise (T-587/08, EU:T:2013:129).

63. Zadruhé připomínám, že v bodech 58 až 60 rozsudku CB rozhodl Tribunál, že pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci přiznaná unijnímu soudu v oblasti uplatňování pravidel hospodářské soutěže „se vztahuje a omezuje na pokutu původně uloženou Komisí“ (bod 58), že tento soud „nemá pravomoc uložit pokutu“, ale může „pouze rozhodnout o pokutách stanovených rozhodnutím Komise“ (bod 59), a tedy nemá pravomoc „nahradit pokutu uloženou Komisí novou pokutou, která je od ní právně odlišná“ (bod 60). Tato obecná tvrzení formulovaná Tribunálem v roce 1995 nicméně považuji za stále platná i dnes, ačkoli je Tribunál nikdy nepotvrdil [50].

64. Zatřetí, pokud jde o argument, podle kterého Tribunál v rozsudku CB potvrdil část dotčené pokuty poté, co přehodnotil tytéž skutkové okolnosti jako skutečnosti, z nichž vycházelo sporné rozhodnutí, zatímco v rozsudku ze dne 15. července 2015 se Tribunál rozhodl potvrdit tutéž pokutu i na základě přezkumu nových skutečností, rozlišení provedené navrhovatelkami je z právního hlediska irelevantní. Jak totiž vyplývá z ustálené judikatury, jestliže soud s pravomocí k přezkumu v plné jurisdikci považuje za důvodné vykonat svou pravomoc změnit napadený akt, v zásadě musí, aniž je tím dotčen přezkum skutečností, které mu předložili účastníci řízení, zohlednit právní a skutkový stav, v němž se věc nachází v době jeho rozhodování [51]. *A fortiori* to znamená, že soud s pravomocí soudního přezkumu v plné jurisdikci může zohlednit nejen předcházející skutečnosti, které nejsou obsaženy v napadeném aktu [52], ale případně a výjimečně i skutečnosti, které nastaly po přijetí rozhodnutí. Jak Soudní dvůr rozhodl v bodě 43 usnesení Soudního dvora, unijní soud je k završení výkonu svého přezkumu legality oprávněn zohlednit všechny skutkové okolnosti, které považuje za relevantní, ať předcházely přijatému rozhodnutí, či nastaly až po něm [53]. To platí tím spíše tehdy, když se jako v projednávané věci výkon pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci týká přezkumu schopnosti dotyčného podniku zaplatit pokutu. Jak uvedl Soudní dvůr, kdyby totiž unijní soud nemohl posuzovat tuto schopnost s přihlédnutím ke skutkové situaci, jež existuje v okamžiku, kdy rozhoduje, mohl by být nucen zamítnout či snížit nebo zrušit pokutu, dlužnou, či nikoli, takže by tomuto podniku způsobil hospodářskou nevýhodu či poskytl neodůvodněnou hospodářskou výhodu [54]. Kromě toho připomínám, že přezkum platební neschopnosti ve smyslu bodu 35 pokynů z roku 2006 vyžaduje analýzu „hospodářsko-společenské situace“ v okamžiku uložení pokuty za účelem posouzení, zda by tato „nezvratně ohrozila ekonomickou životaschopnost“ dotyčného podniku. Takový přezkum je tedy, co do povahy a cíle, prospektivní a výjimečně může vyžadovat zohlednění skutečností, které nastaly po přijetí rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta.

65. Zadruhé navrhovatelky tvrdí, že odůvodnění napadeného rozsudku je rozporuplné, pokud jde o nahrazující účinek rozsudku ze dne 15. července 2015. Konkrétně v bodě 99 napadeného rozsudku Tribunál rozhodl, že „nahrazuje-li unijní soud posouzení Komise vlastním posouzením a sníží-li pokutu v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, v rámci rozhodnutí Komise nahrazuje částku původně stanovenou v tomto rozhodnutí částkou, která

[50] – Viz body 40 a 41 tohoto stanoviska.

[51] – Rozsudek ze dne 15. července 2015 (bod 302 a citovaná judikatura Soudního dvora).

[52] – Rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Tokai Carbon a další v. Komise (T-236/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, EU:T:2004:118, bod 165), a ze dne 5. října 2011, Romana Tabacchi v. Komise (T-11/06, EU:T:2011:560, body 280 až 284).

[53] – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. března 1974, Istituto Chemioterapico Italiano a Commercial Solvents v. Komise (6/73 a 7/73, EU:C:1974:18, body 51 a 52); ze dne 22. ledna 2013, Komise v. Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29, bod 49); ze dne 26. září 2013, Alliance One International v. Komise (C-679/11 P, EU:C:2013:606, bod 107), a ze dne 17. září 2015, Total v. Komise (C-597/13 P, EU:C:2015:613, bod 41).

[54] – Usnesení Soudního dvora, body 44 a 45. Jak ostatně Tribunál připomněl ve svém rozsudku ze dne 15. července 2015, k zajištění užitečného účinku posouzení schopnosti podniku zaplatit částku pokuty, která mu má být uložena, je třeba, aby Tribunál, když hodlá vykonat svou pravomoc k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci, zohlednil stav věci k datu přijetí jeho rozhodnutí, s ohledem na dokumenty, které mu strany mohou předložit, s výhradou podmínek přípustnosti stanovených v článku 84 jednacího řádu ze dne 4. března 2015 (Úř. věst. 2015, L 105, s. 1).

vyplývá z jeho vlastního posouzení“. Navrhovatelky zastávají názor, že i když se tato úvaha mohla jevit jako správné východisko, Tribunál z ní nicméně měl vyvodit následující závěry: i) v rozsudku ze dne 15. července 2015 Tribunál zcela nahradil posouzení Komise vlastním posouzením; ii) na základě tohoto posouzení snížil částku zrušené pokuty v rámci své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci prostřednictvím výslovného zrušení a započtení již provedených plateb; a iii) Tribunál nahradil zrušenou pokutu takto změněnou soudní pokutou. Namísto takovýchto závěrů však vzal Tribunál v úvahu v uvedeném bodě 99 napadeného rozsudku, že „[se] má tedy za to, že rozhodnutí Komise bylo vzhledem k nahrazujícímu účinku rozsudku unijního soudu vždy rozhodnutím, které vyplývá z posouzení unijního soudu (v tomto smyslu viz rozsudek [CB], body 60 až 65 a 85 až 87)“.

66. V tomto ohledu je třeba konstatovat, že ačkoli Tribunál rozsudkem ze dne 15. července 2015 nejprve zrušil sporné rozhodnutí o kartelové dohodě v rozsahu, v němž stanovilo výši pokuty uložené navrhovatelkám, a následně při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci stanovil výši pokuty na stejné úrovni, z důvodů uvedených v bodech 53 a 54 tohoto stanoviska, a jak Soudní dvůr rozhodl v bodech 38 a 40 svého usnesení, na které odkazuje bod 101 napadeného rozsudku, nedošlo při této příležitosti k radikální změně ani k „novaci“ pokuty.

67. Zatřetí navrhovatelky tvrdí, že změna pokuty brání zpětné vymahatelnosti pokuty od 4. ledna 2011. Zpochybňují tedy tvrzení Tribunálu v bodě 102 napadeného rozsudku, že „[…] Komise tedy v projednávaném případě mohla mít za to, že pokuta stanovená Tribunálem není novou pokutou, a je proto splatná od 4. ledna 2011“. Úplné zrušení a zánik pokuty podle jejich názoru bránily její zpětné vymahatelnosti, přičemž odklad vymahatelnosti soudní pokuty jednoznačně vyplývá z bodů 302 a 356 rozsudku ze dne 15. července 2015. V období mezi rozhodnutím Komise a vyhlášením rozsudku ze dne 15. července 2015 totiž Komise neměla odpovídající pohledávku.

68. Tímto argumentem navrhovatelky pouze konstruují argumentaci, která se však rovněž ukazuje jako neúčinná, neboť je založena na nesprávném výkladu rozsudku ze dne 15. července 2015. Navrhovatelky tak nesprávně tvrdí, že v projednávaném případě má nahrazující účinek pokuty stanovené Tribunálem v napadeném rozsudku účinek *ex nunc*, a že Tribunál tak překročil svou pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci v oblasti sankcí. V tomto ohledu stačí připomenout, že Soudní dvůr ve svém usnesení konstatoval, že pokuta uložená Tribunálem není novou pokutou[55]. Kromě toho, jak bylo zdůrazněno v bodech 53 a 54 tohoto stanoviska, Tribunál nepovažoval výši pokuty uložené navrhovatelkám za nepřiměřenou, jak vyplývá z čl. 2 prvního pododstavce bodu 8 sporného rozhodnutí, na základě prvních čtyř žalobních důvodů, jejichž přezkum neodhalil žádné pochybení, které by mohlo způsobit protiprávnost napadeného rozhodnutí, což odůvodnilo uložení pokuty ve stejné výši, jaká byla předtím navrhovatelkám uložena Komisí ve sporném rozhodnutí.

69. Začtvrté navrhovatelky tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného výkladu rozsudku Trioplast (body 15 a 56 až 62), když na něj odkázal v bodě 105 napadeného rozsudku na podporu závěru, že: „[…] nahrazující účinek podobný tomu, jaký je uveden v bodě 99 výše, však již byl uznán v případě výroku, v němž Tribunál nejprve zrušil výši pokuty uložené Komisí, za jejíž zaplacení byla společně a nerozdílně odpovědná mateřská společnost, a poté tuto výši pokuty stanovil znovu v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci“. Podle nich tato judikatura

[55] – Usnesení Soudního dvora, body 39 a 40.

není relevantní a ukazuje, že neexistuje rozsudek mající sílu precedentu uznaného unijními soudy, na jehož základě by byl již s konečnou platností určen zpětný počátek běhu úroků v případě, kdy dojde k souběhu zrušení a odsuzujícího výroku.

70. Stejně jako Komise a s ohledem na judikaturu citovanou v bodě 55 tohoto stanoviska se však domnívám, že rozsudek Trioplast je relevantní, pokud jde o počátek běhu úroků. V tomto rozsudku totiž Tribunál nejprve, obdobně jako v projednávaném případě, zrušil ve výroku rozsudku částku pokuty, za kterou byla mateřská společnost shledána společně a nerozdílně odpovědnou, a poté ji znovu stanovil v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci. Pokuta původně uložená Komisí tak byla jasně nahrazena *ex tunc*. Vzhledem k tomu, že okolnosti věci Trioplast jsou tedy zcela srovnatelné s okolnostmi projednávané věci, lze tuto čtvrtou výhradu rovněž zamítnout.

71. Zapáté navrhovatelky tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného posouzení nové schopnosti navrhovatelek zaplatit pokutu provedeného v roce 2015 a důsledků tohoto posouzení na výši „soudní pokuty“. Konkrétně v bodě 107 napadeného rozsudku Tribunál uvádí, že „v rámci přezkumu legality totiž Tribunál konstatoval pouze to, že se Komise při posuzování schopnosti žalobkyň zaplatit pokutu dopustila pochybení; neuvedl, že jim v letech 2010 a 2011 nebylo možno uložit žádnou pokutu“, přičemž v bodě 109 napadeného rozsudku dodal, že „Tribunál na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, v rozsudku ze dne 15. července 2015 konstatoval, že žalobkyně v letech 2010 a 2011 do jisté míry byly schopny pokutu platit“. Podle navrhovatelek nic nenasvědčuje tomu, že by se Tribunál v rozsudku ze dne 15. července 2015 z důvodu určité platební schopnosti rozhodl zachovat své původní rozhodnutí o pokutě, a potvrdit tak nepřiměřenou výši zrušené pokuty.

72. Ačkoli tvrdí navrhovatelky opak, uvádím, že Tribunál v bodech 108 a 109 napadeného rozsudku v odpovědi na jeden z argumentů předložených navrhovatelkami a s odkazem na bod 346 rozsudku ze dne 15. července 2015 pouze vysvětlil, že v tomto rozsudku konstatoval, že na základě harmonogramu předběžných plateb stanoveného v usnesení o předběžném opatření již byly navrhovatelky od roku 2011 schopny zaplatit více než 15 000 000 eur, což umožnilo konstatovat existenci „určité platební schopnosti“ navrhovatelek v letech 2010 a 2011.

73. Zašesté navrhovatelky kritizují vysvětlení uvedené Tribunálem v bodě 125 napadeného rozsudku, podle kterého „o povinnosti Komise nahradit polovinu nákladů řízení vynaložených žalobkyněmi bylo rozhodnuto […] v důsledku zrušení čl. 2 prvního pododstavce bodu 8 sporného rozhodnutí.“ Podle navrhovatelek přijatý výrok o nákladech řízení „zdůrazňuje věcně příznivé rozhodnutí Tribunálu, pokud jde o pokutu podstatně změněnou [v jejich prospěch] rozsudkem ze dne 15. července 2015“.

74. Je přitom třeba konstatovat, že tento argument vychází z nesprávného předpokladu souvislosti mezi údajnou úspěšnou změnou ve formě zrušení původně uložené pokuty a určením výše nákladů řízení, a proto musí být odmítnut jako neúčinný.

75. Konečně zasedmé navrhovatelky zpochybňují závěr uvedený v bodě 127 napadeného rozsudku, že „povinnost hradit úroky z prodlení *ab initio* není sankcí, která by doplňovala pokutu původně uloženou Komisí a představovala překážku výkonu práva na podání žaloby“.

76. V tomto ohledu je třeba na jedné straně připomenout, že povinnost zaplatit úroky z prodlení v případě nezaplacení pokuty ve stanovených lhůtách je přímým důsledkem vykonatelnosti aktů Komise, které ukládají peněžitý závazek, jak je definována v článku 299 SFEU. Výkon rozhodnutí

může být zastaven pouze na základě rozhodnutí Soudního dvora. Povinnost zaplatit úroky z prodlení tak směřuje k zajištění účinnosti pokut uložených Komisí v oblasti práva hospodářské soutěže a k pobídce jejich adresátů, aby je zaplatili ve stanovených lhůtách. Povinnost hradit úroky z prodlení *ab initio* tedy není sankcí, která by doplňovala pokutu původně uloženou Komisí.

77. Na druhé straně nezrušil Tribunál rozsudkem ze dne 15. července 2015 ustanovení týkající se úroků z prodlení obsažená v rozhodnutí o kartelové dohodě, ani nestanovil novou lhůtu splatnosti nebo novou sazbu úroků z prodlení. V usnesení ze dne 17. května 2018 ve věci Westfälische Drahtindustrie a další v. Komise[56] Tribunál naopak výslovně potvrdil, že rozsudek ze dne 15. července 2015 nemá žádný vliv na otázku úroků z prodlení. Navrhovatelky v řízení o kasačním opravném prostředku tedy nemohou tvrdit, že od přijetí rozhodnutí Komise žádný úrok z prodlení nevznikl.

VI. Závěry

78. S ohledem na výše uvedené úvahy a vzhledem k tomu, že se toto stanovisko zaměřuje pouze na první důvod kasačního opravného prostředku, navrhuji, aby Soudní dvůr tento důvod kasačního opravného prostředku zamítl jako neopodstatněný.

[56] – T-393/10 INTP, EU:T:2018:293.